

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4Co/184/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114207846
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Klenková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8114207846.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD., predsedníčky senátu a sudcov JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Anny Ilčinovej v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421 proti žalovanej Slovenskej republike - Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, IČO: 00 166 073, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 7C 112/2014 - 29 zo dňa 29.05.2014 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol. Účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení poukázal na obsah žaloby, ako aj dôvody uplatneného nároku z titulu náhrady majetkovej škody a náhrady nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu exekučného súdu - Okresného súdu Vranov nad Topľou, ktorý nerozhodol v zákonnej lehote o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora.

Ďalej súd poukázal na stanovisko účastníkov konania, obsah pripojených listinných dôkazov, najmä spisu Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 8Er 83/2007 a uviedol, že z pripojeného spisu Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 8Er 83/2007 mal preukázané, že dňa 19.02.2007 bola súdu doručená žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu - rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. SR/4734/06 zo dňa 20.10.2006. Okresný súd Vranov nad Topľou vydal dňa 21.02.2007 poverenie na vykonanie exekúcie. Návrhom doručeným Okresnému súdu Vranov nad Topľou dňa 15.10.2009, žalobca požiadal súd o zmenu súdneho exekútora. Exekučný súd výzvou zo dňa 20.11.2009 vyzval pôvodného súdneho exekútora, či si uplatňuje náhradu trov konania. Súdny exekútor Ing. JUDr. Bohumil Husťák dňa 04.02.2009 si vyúčtoval trovy konania, zároveň predložil súdu exekučný spis a uviedol, že žiada priznať trovy konania. Okresný súd Vranov nad Topľou uznesením č. k. 8Er 83/2007-15 zo dňa 06.04.2010 vyhovel žiadosti žalobcu ako oprávneného o zmenu súdneho exekútora a vykonaním exekúcie poveril namiesto doterajšieho súdneho exekútora nového súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého. Zároveň povinného zaviazal nahraďiť súdному exekútorovi Ing. JUDr. Bohumilovi Husťákovi trovy exekúcie vo výške 87,20 Eur do 3 dní od právoplatnosti uznesenia. Uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 8Er 83/2007

zo dňa 01.03.2013, súd vyhlásil exekúciu za neprípustnú a exekúciu zastavil. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 26.02.2014.

Následne súd citoval ust. § 3 ods. 1 písm. d/, ods. 2, § 4 ods. 1 písm. a/ bod 1, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, § 19 ods. 1, 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákona č. 514/2003 Z.z), § 44 ods. 8, 9 Exekučného poriadku a uviedol, že pri rozhodovaní o zmene súdneho exekútora je potrebné vykonať procesné úkony (výzva na vyjadrenie pôvodnému súdnemu exekútorovi, vyjadrenie pôvodného súdneho exekútora, vyčíslenie jeho trov, doručenie exekučného spisu, zaslanie spisu novému súdnemu exekútorovi, rozhodnutie o trovách exekúcie), v dôsledku ktorých nerozhodnutie o návrhu v zákonnej lehote, nie je možné považovať za zbytočné prietahy a z toho vyplývajúci nesprávny úradný postup súdu. Súd konštatoval, že v exekučnom konaní v čase, keď je podaný návrh na zmenu súdneho exekútora, k žiadnej škode nemôže dôjsť, keďže pôvodný súdny exekútor má podľa zákona oprávnenie i povinnosť vykonávať úkony exekučného konania. Pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody je nevyhnutné preukázať existenciu škody a jej výšku. Žalobca nepreukázal existenciu škody, ani jej výšku a nároky, ktoré si uplatňuje sú hypotetické. Žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno pri preukázaní vzniku škody. V žalobe uplatnená majetková škoda predstavuje náhradu účelne vynaložených nákladov na správu a vymáhanie pohľadávok, ktoré však žalobca nepreukázal. Podľa názoru súdu nestačí samotné tvrdenie žalobcu o tom, že mu vznikli náklady, ktoré vyčíslil bez predloženia relevantného dôkazu o vynaložení týchto nákladov. Súd žalobu zamietol z dôvodu, že žalobca neunesol dôkazné bremeno v konaní, nepreukázal, že by činnosťou súdu došlo k nesprávnemu úradnému postupu, nepreukázal vznik ani výšku skutočnej škody, ani prípadnej nemajetkovej ujmy. Navyše poukázal na skutočnosť, že súd konajúci o náhrade škody nemôže hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie prietahov v konaní. Znamenalo by to prijatie záveru, keď by všeobecný súd preskúmaval postup iného všeobecného súdu, pričom uvedené by mohlo smerovať aj k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Súd v tomto konaní nie je oprávnený konštatovať, že išlo o prietahy v konaní. Súдне konanie nie je oprávnený preskúmavať všeobecný súd, ale len Ústavný súd Slovenskej republiky na základe ústavnej sťažnosti, resp. predseda súdu na základe podanej sťažnosti.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku tak, že účastníkom náhradu trov konania nepriznal. Žalobca ako neúspešný účastník nemá právo na náhradu trov konania a úspešná žalovaná si náhradu trov konania neuplatnila.

V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku odvolanie žalobca. Namietal odňatie možnosti konať pred súdom, ďalej vady, ktoré mali za následok nesprávne právne posúdenie, ako aj nedostatočne zistený skutkový stav veci z dôvodu nevykonania navrhnutých dôkazov potrebných na zistenie rozhodujúcich skutočností, ako aj nesprávne právne posúdenie. Poukázal na to, že súd prvého stupňa nebol oprávnený o uplatnenom nároku rozhodnúť podľa ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom po 01.01.2013. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti, a to potom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Podľa názoru žalobcu, súd založil svoje rozhodnutie na neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má za dôsledok nesprávnosť súdneho rozhodnutia. Ďalej poukázal na to, že súd vôbec nevysvetlil, prečo nevznikol účastníkom stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul tak trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Ďalej uviedol, že úlohou súdu nie je polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Bolo povinnosťou súdu aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Zdôraznil, že Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prietahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, ako napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy. Ani vyjadrenie právneho názoru súdu ohľadne rozporu exekučného titulu so zákonom nemohlo ovplyvniť dôvodnosť uplatneného nároku, lebo s vecou samou nesúviselo. Navrhol zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaná sa k doručenému odvolaniu písomne nevyjadrila.

Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 Občianskeho súdneho poriadku, bez nariadenia pojednávania, s nariadením termínu verejného vyhlásenia rozhodnutia, ktorý bol oznámený na úradnej tabuli súdu, ako aj na internetovej stránke (§ 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Úlohou odvolacieho súdu v odvolaní namietanom nesprávne právne posúdenie bolo zistiť, či súd prvého stupňa na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy.

Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Podľa § 44 ods. 8 Exekučného poriadku účinného v čase podania návrhu na vykonanie exekúcie, oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

K odvolaniu žalobcu uvádza, že je potrebné súhlasiť s odvolacou námietkou žalobcu spočívajúcou v tom, že aplikácia ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., ktorý podrobne upravuje podmienky, na základe ktorých možno usúdiť na vznik nesprávneho úradného postupu v podobe prietáhov v konaní, nie je možné aplikovať na právne vzťahy, pri ktorých malo dôjsť k zodpovednostnému vzťahu medzi účastníkmi konania pred účinnosťou tohto zákonného ustanovenia (§ 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.), pretože by išlo o retroaktivitu pri aplikácii právneho predpisu. Toto ustanovenie zákona č. 514/2003 Z.z. bolo zavedené do tohto zákona zákonom č. 412/2012 Z.z. s účinnosťou od 01.01.2013, preto je priamo aplikovateľné len na zodpovednostné právne vzťahy upravené zákonom č. 514/2003 Z.z., ktoré vznikli od 01.01.2013.

To však neznamená, že by súd prvého stupňa nemohol ako príklad (inšpiráciu, o ktorej hovorí aj žalobca vo svojom odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa) uviesť právne významné okolnosti uvedené v tomto ustanovení § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., a to v kontexte skúmania, ktoré musí súd vykonať aj keď sa pri posudzovaní otázky nesprávneho úradného postupu (vrátane prietáhov v konaní) pohybuje v právnom rámci danom mu ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., ktoré bolo účinné v čase, keď mal vzniknúť zodpovednostný právny vzťah medzi účastníkmi tohto konania v preskúmvanom exekučnom konaní.

V občianskom súdnom konaní posilnenom zásadou kontradiktórnosti majú účastníci dôkaznú povinnosť vyplývajúcu im z ust. § 120 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, t. j. povinnosť nielen tvrdenia, ale aj preukázania nimi tvrdených skutočností. Nesplnenie dôkaznej povinnosti má za následok neunesenie dôkazného bremena. Súd prvého stupňa správne uzavrel, že v danom prípade žalobca nepreukázal zákonné podmienky pre zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Súd vychádzal z konkrétnych okolností exekučného konania, v ktorom exekučný súd - Okresný súd Vranov nad Topľou mal nesprávnym úradným postupom spôsobiť žalobcovi škodu, pričom správne poukázal na to, že v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 8Er 83/2007, žalobcovi nerozhodnutím exekučného súdu v zákonom stanovenej lehote 30 dní vyplývajúcej z ust. § 44 ods. 8 Exekučného poriadku nemohlo dôjsť k vzniku škody z dôvodu, že v exekučnej veci bolo poverenie na vykonanie exekúcie vydané. Pri hromadne podaných žiadostiach žalobcu v exekučných konaniach o zmenu súdneho exekútora bolo potrebné prihliadať aj na rozsah technicko-administratívneho spracovania týchto žiadostí, plynutie času a následné rozhodnutie žiadosti. Isté oneskorené rozhodnutie exekučným súdom pri konkrétnom posúdení skutkových okolností veci, ako aj charaktere podaní a počte podaní, času potrebného na ich spracovanie, nemožno hodnotiť za zbytočné prietahy spôsobené exekučným súdom, a teda táto okolnosť nezakladá dôvodnosť uplatneného nároku na náhradu škody z titulu nesprávneho úradného postupu.

K námietke stavu právnej neistoty odvolací súd uvádza, že ani žalobcom tvrdené skutočnosti o právnej neistote v súvislosti s vymáhaním pohľadávky nemožno považovať za dôvodné, lebo i napriek zmene súdneho exekútora došlo následne k vyhláseniu exekúcie za neprípustnú a jej zastaveniu. Okrem iného

Ústavný súd opakovane vo svojich rozhodnutiach zdôrazňuje, že nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, lebo vždy skúma, ako sa v okolnostiach konkrétneho prípadu rešpektuje účel práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Len nedodržanie zákonom stanovených lehôt na konanie alebo rozhodnutie vo veci automaticky neznamená, že boli spôsobené zbytočné prieťahy v konaní, a tým porušené právo na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Ústavný súd SR opakovane vo svojich rozhodnutiach zdôraznil, že nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, lebo vždy skúma, ako sa v okolnostiach konkrétneho prípadu rešpektuje účel práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Z týchto dôvodov odvolací súd preto nepovažoval odvolanie žalobcu za dôvodné, a preto napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny v súlade s ust. § 219 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a zásadou úspechu žalovanej v odvolacom konaní, ktorej náhrada trov odvolacieho konania priznaná nebola, lebo návrh na priznanie predložený nebol (§ 151 ods. 1, 2 v spojení s § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozsudku odvolanie nie je prípustné.